

διάλογοι καταλλαγής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997 - Αριθμ. Φύλλου 44

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

† Πράσινης πειραιών επιστολής της Αγίας Κοινωνίας της Εκκλησίας της Κρήτης στην Ορθοδόξη Ακαδημία της Κρήτης.

Τῷ Ἐντιμολογιωτάτῳ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ Παπαδερῷ, Αρχοντὶ Υπομνηματογράφῳ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἑκκλησίας, Γενικῷ Διευθυντῇ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Εὐχαρίστως ἐλάβομεν τὸ ὑπὲρ ἀριθμὸν 43 τεῦχος τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1996 τοῦ ἐνημερωτικοῦ δελτίου τῆς καθ' ὑμᾶς σπουδαίας Ἀκαδημίας, δι' οὗ συμπληροῦνται δέκα ἔτη "διαλόγων καταλλαγῆς", ὡς εὐστόχως ὑμεῖς ἐξ ἀρχῆς ὀνομάσατε τὸ ὑμέτερον τοῦτο δημοσιογραφικόν ὄργανον.

Συνεχῶς παρακολουθοῦντες ἐντεῦθεν τὸν ὑμέτερον ἀγῶνα, ἀλλά καὶ τά πνευματικά ὑμῶν ἐπιτεύγματα, συγχαίρομεν διά τὸ γεγονός τοῦτο τῆς καρποφόρου δεκαετίας καὶ μετά πατρικῆς ἰκανοποιήσεως ἀναγνωρίζομεν, ὅτι πολλά συνεβάλετε εἰς τὸν διαχριστιανικόν διάλογον καὶ εἰς τὴν καταλλαγήν, εἰς τὴν παρηγορίαν τῶν ὀλιγοψύχων, εἰς τὸν σωφρονισμόν τῶν ὑπερφρονούντων, καὶ μάλιστα ἐν στενῇ πάντοτε συνεργασίᾳ μετά τῆς καθ' ὑμᾶς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἑκκλησίας.

Εἴητε, Ἐντιμολογιώτατε Ἅρχων, εὐλογημένοι ὑμεῖς καὶ οἱ συνεργοί ὑμῶν εἰς τὸ καλόν τοῦτο ἔργον καὶ πεφωτισμένοι ὑπό τοῦ Πατρός τῶν Φώτων, οὓς ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, σύν τῃ ἀφ' ἡμῶν πατρικῇ εὐχῇ καὶ Πατριαρχικῇ εὐλογίᾳ, εἴησαν μετά πάντων ὑμῶν.

Λαζάρος Ιανουαρίου ι'

Επίτροπος Διάδυντος θεοφόρος θεού εύχαριτος

A.K.N. - dokimi

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Α' Ζημένου 1997

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

8. Ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος προεδρεύει σε συνεδρία του Διοικ. Συμβουλίου και στη συνέχεια ευλογεί την Αγιοβασιλόπιττα της ΟΑΚ και δίδει την ευχή του στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τους συνεργάτες του Ιδρύματος για το νέον έτος.

1453 19-20. Ο Άγιος Μακάριος της Αιγύπτου και η μαρτυρία της Εκκλησίας σε μουσουλμανικά περιβάλλοντα

Όπως είναι γνωστό, στην ΟΑΚ αναπτύσσουμε από ετών τό πρόγραμμα λόγου και τέχνης υπό τόν τίτλο «ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟ», που βασίζεται σε πνευματική διήγηση του μεγάλου διδασκάλου της ερήμου Αγίου Μακαρίου του Αιγυπτίου, ο οποίος ευλόγησε το πρόγραμμα αυτό, με αποτέλεσμα, να έχουμε πλούσια συμμετοχή από όλες τις ηπείρους.

Με την ευκαιρία της εορτής του Αγίου (19. Ιανουαρίου) πραγματοποιήθηκε στο Ίδρυμα ειδική τελετή με συμμετοχή του Σεβασμ. Γερμανίας Αγγονούσινον, εκπροσώπων των Αρχών και ικανού αριθμού κληρικών και λαϊκών. Κύριος ομιλητής της βραδυάς ήταν ο Αιδεσμούλ. Καθηγητής π. Αθανάσιος Χενέν (Κοπτική Εκκλησία της Αιγύπτου), ο οποίος ομιλεί άπταιστη την ελληνική γλώσσα, συνεχίζει τις θεολογικές του σπουδές στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και είναι Προϊστάμενος της Κοπτικής Κοινότητας στην ελληνική Πρωτεύουσα.

Υποδεχόμενος τον εκπρόσωπο της Κοπτικής Εκκλησίας ο Σεβασμ. Ειρηναίος υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, τη σημασία της προσπάθειας για την αποκατάσταση της ενότητας της Ορθοδοξίας και των Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών. Εξάλλου, ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ Αλέξανδρος Παπαδερός αναφέρθηκε σε προσωπικά του βιώματα από επισκέψεις στην Αίγυπτο και μάλιστα στη Μονή του Αγίου Μακαρίου, από επαφές του με το σεβαστό φύλο του Πατριάρχη των Κοπτών Σενούντα Γ', από την καλή συνεργασία που είχε μαζί του ο Παναγιώτας Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος Α', καθώς και με όλους τους εκπροσώπους των Ορθοδόξων και των Αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών κατά τη Γεν. Συνέλευση του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών (Π.Σ.Ε.) στην Καμπέρα της Αυστραλίας, όπου ο Αλέξ. Παπαδερός, ως μέλος της Επιτροπής Εξονομασμού, συνέβαλε αποτελεσματικά στο να προταθούν (και να εκλεγούν) ως Πρόεδροι του Π.Σ.Ε. και οι δύο Πατριάρχες (αείμνηστος Αλεξανδρείας Παρθένιος Γ' και Σενούντα). Με γνώση και πνευματική σοφία των Πατέρων της ερήμου ο π. Αθανάσιος ανέπτυξε το θέμα:

Ο ΑΓΙΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΚΑΙ Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΕ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ

Μετά την ομιλία του π. Αθανάσιου τον λόγο έλαβε η Νομάρχης Χανίων Αλένα Μαρκογιανάκη, η οποία είπε μεταξύ άλλων: «Από όλη την ομιλία του Αιδεσμούλατον Καθηγητή με διανοήματα και πνευματικές αναζητήσεις δύσκολες, ένοιωσα μια πληρότητα πολύ μεγάλη και γι' αυτό τον ευχαριστώ πάρα πολύ. Είναι εντυπωσιακό, αυτό που ανακαλύπτουμε κάθε φορά, πόσο τεράστια είναι η σκέπη της χριστιανικής πίστης όχι μόνο σε γεω-

γραφικό πλάτος, αλλά και σε χρονικούς προσδιορισμούς... Το ελληνικό πνεύμα ήταν πάντα χριστιανικό, όσο κι αν φαίνεται περίεργο. Γιατί είχε ως κέντρο τον άνθρωπο. Κέντρο της πίστης τον άνθρωπο, ως μοναδική και ανεπανάληπτη αξία επί της γης. Ούτε η δόξα, ούτε η φήμη, ούτε το χρήμα, ούτε τα πλούτη, ούτε κανενός είδους ευημερία δεν μέτρησε ποτέ, όσο η αξία του ανθρώπου. Κι είναι τόσο σημαντικό που σήμερα άκουσα να δένεται η πίστη σας. Αιδεσμώτατε κύριε Καθηγητά, με τις ιδιαίτερες διαφορές της από την ορθόδοξη χριστιανική πίστη μου, τις οποίες δεν γνωρίζω στις όποιες λεπτομερείς διακρίσεις, να δένεται τόσο πολύ με την αρχαία ελληνική γλώσσα, το αρχαίο ελληνικό πνεύμα, το χριστιανικό πνεύμα ανά τον κόσμο και ανά τους αιώνες. Και μας μεταφέρετε κάτι που δεν το είχα ακούσει ποτέ, πώς το Ιολάμ με την ιστορία του τη μεγάλη, τη σεβαστή, φτάνει σήμερα να είναι ένας ασθενής ιδεολογικά, πνευματικά και μεις να μπορούμε να πάξουμε το ρόλο του Σαμαρείτη, του καλού. Μεγάλη η ενθύνη, τεράστια! Ακούγα όμως επίσης μέσα από τη σοφία των λόγων σας, να υπάρχει το πάθος της πίστης σας. Και αυτό είναι μεγάλη εγγύηση. Σας ευχαριστώ για όσα μονύ δώσατε απόψε. Σεβασμώτατε άγιε Ειρηναίε, κάθε φορά σας ευχαριστώ που ζήσατε στον τόπο μας, που ζήτε και μας δίνετε τόσα πολλά με την παρουσία σας. Σας ευχαριστώ».

Την επομένη ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου έθεσε θεμέλιον λίθον από την Αίγυπτο στο στήλαιο βορείως της Ακαδημίας, όπου είχε εκφράσει - ως τάμα- την επιθυμία της Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ, να διαμορφωθεί ένα ασκηταριό του Αγίου Μακαρίου. Προς τούτο έδωσε την ευχή του και το Μοναστήρι της Γιωνιάς, ενώ ο Πατριάρχης Σενούντα, ανταποκρινόμενος σε ευλαβές αίτημα του Αλέξ. Παπαδερού, απέστειλε δυό μικρούς λίθους από την Ιερά Μονή του Αγίου Μακαρίου, που βρίσκεται ανάμεσα στην Αλεξανδρεία και το Κάιρο.

Τους λίθους μετέφεραν ο π. Αθανάσιος και ο

Καθηγ. Στυλ. Παπαδόπουλος, που εύχαν μεταβεί πρόσφατα στην Αίγυπτο. Μετά τον Αγιασμό, ο Σεβασμ. Ειρηναίος, συμπαραστατούμενος από τον π. Αθανάσιο, έθεσε τους λίθους στα θεμέλια του ασκηταριού, σε μια συμβολική πράξη ευχής για την ταχύτερη δυνατή αποκατάσταση της ενότητας των Εκκλησιών μας, όπως επόνισε στη σύντομη προσφώνησή του.

25. Επίσκεψη του Συλλόγου Γυναικών Κουντούρας Σελίνου. Αναπολούν τα περασμένα και ενημερώνονται για τα ερχόμενα από τον Γεν. Διευθυντή της ΟΑΚ. Γίνεται μεταξύ άλλων υπόμνηση της ιστορικής για την Κουντούρα σύναξης, που είχε οργανώσει η ΟΑΚ στις 17-18 Ιουνίου 1972 (βλπ. στον κατάλογο των συνεδριών το υπ' αριθμ. 123 με θέμα: «Η ΕΛΠΙΔΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ»), το οποίον υπήρξε αποφασιστικό για την ανάπτυξη της καλλιέργειας πρωτίων κηπευτικών και τη δημιουργία του οικισμού της Κουντούρας. Στη σύναξη εκείνη η ΟΑΚ είχε δόσει το τίτλο: «Η ΕΛΠΙΔΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ». Σε μελέτη του για πρότυπα εκκλησιαστικής διακονίας και προγράμματα ανάπτυξης, ο Αλέξ. Παπαδερός, αναφερόμενος και στην Κουντούρα, έκαμε λόγο και για το θέμα της παραπάνω σύναξης. Οι αριμόδιοι του Π.Σ.Ε., που δημοσίευσαν τη μελέτη σε συλλογικό τόμο, επέλεξαν το θέμα αυτό ως τίτλο του βιβλίου: HOPE IN THE DESERT, W.C.C., Geneva 1986 (όπου και η μελέτη του A. Papaderos, Our Ecumenical Diakonia-Both Large and Small, σελ. 91-106. Στη σελ. 103 γίνεται λόγος και για το παραπάνω αναπτυξιακό πρόγραμμα.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1454 1.-2. Ορθοδοξία και νεοελληνική διανόηση. Προοπτικές για την Παιδεία του Γένους

Με την είσοδο στο οωτήμιον έτος 1997 εισήλθαμε και στο 40όν έτος της αρχιερατικής διακονίας του Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου, που θα συμπληρωθεί το Δεκέμβριο του 1997. Η ΟΑΚ θέλησε να επισημάνει αυτή την τόσο ευλογημένη επέτειο του Γέροντά της, διοργανώνοντας το παρόν συνέδριο για ένα θέμα (Εκκλησία- Διανόηση-Παιδεία) που πονούσε πάντα και βιασανίζει σήμερα ακόμη πιο πολύ τον Επίσκοπο μας.

Στή διοργάνωση συνεργάστηκαν: Το Πολυτεχνείο Κορήτης, η Ένωση Λειτουργών Μέοσης Εκπαίδευσης (ΕΛΜΕ) Χανίων, ο Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών Ν. Χανίων, ο Σύλλογος Φιλολόγων Ν. Χανίων και ο Σύνδεσμος Κορητών Θεολόγων.

Το συνέδριο ετίμησαν με την παρουσία τους, μεταξύ άλλων, οι Σεβασμ. Μητροπολίτες Κυδωνίας και Αποκορώνων Ειρηναίος και Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου Ανθιμός. Η Μ. Παρβέρη, Διευθυντρια στη Διεύθυνση Εκκλησιαστικής Διοίκησης του ΥΠΕΠΘ, μετέφερε χαιρετιστήριο Μήνυμα του Υπουργού Γεράσιμου Αρσένη, ο οποίος υπενθυμίζει ότι «η Ορθοδοξία, καθ' όλη την μακρόχρονη παρουσία της στον ελλαδικό χώρο, συνδέθηκε άρρηκτα με τον ελληνισμό» και συνιστά: «Σήμερα, με την παραλληλη αξιοποίηση των επιτευγμάτων της σύγχρονης επιστήμης, επιβάλλεται η διατήρηση όλων εκείνων των στοιχείων της Παραδόσης, που βοηθούν την ανοδική πορεία του λαού μας στην Ενωμένη Ευρώπη και συγχρόνως στη διατήρηση των ιδιαίτερων πολιτιστικών του χαρακτηριστικών».

Κατά τη διάρκεια του συνέδριου έκαμπαν ουσιαστι-

κές εισηγήσεις (κατά σειράν) οι: Αλέξ. Παπαδερός, Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίος, Αιδεσμιολ. Γεώργ. Μεταλληνός, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ελενθ. Οικονόμου, Πρόεδρος του ΙΤΕ, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κορήτης και εκπρόσωπος αυτού στο συνέδριο, Αντ. Βεργανέλακης, Ερευνητής στο «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟ», Αλέκα Μαρκογιανάκη, Φιλόλογος-Νομάρχης Χανίων. Εξάλλου, απήθυναν χαιρετισμό και έκαμψαν τοποθετήσεις επί των θεμάτων, μεταξύ άλλων, οι: Καθηγ. Β. Λευθέρης εκ μέρους του Πολυτεχνείου Κορήτης, Δήμητρα Περσίδου, Πρόεδρος της ΕΛΜΕ Χανίων, Ε. Κακατσάκης εκ μέρους του Συλλόγου Δασκάλων και Νηπιαγωγών, Κ. Μουτζούρης εκ μέρους του Συλλόγου Φιλολόγων, Ν. Μαρκαντώνης εκ μέρους του Συνδέσμου Κορητών Θεολόγων. Εποικοδομητικές παρεμβάσεις στη συζήτηση έγιναν επίσης από τους Καθηγητές του Πολυτεχνείου Ι. Γρυπολάκη, Γ. Κωστάκη, Α. Παντινάκη, Κ. Σιώμο, τον Κ. Σούκουνη του Πανεπιστημίου IOWA των ΗΠΑ και πολλούς άλλους συνέδρους. Επισημάνθηκαν οι παράγοντες, που συνετέλεσαν στη μερική, καμιά φορά και έντονη αποστασιοποίηση μέρους της νεοελληνικής διανόησης από την ελληνοθρόδοξη παράδοση, μια στάση, που διαμορφώνει ανάλογη συμπεριφορά και σε μερίδα της νέας γενιάς σήμερα, γεγονός που οφείλει να προβληματίσει όχι μόνο την Εκκλησία, αλλά και όλους τους φορείς της κοινωνίας, που δεν θα ήθελαν μιαν αυριανή Ελλάδα ξεριζωμένη και άχρωμη. Επισημάνθηκε ότι η σύζευξη πίστης και γνώστης (κύριο θέμα και αίτημα του Σεβασμ. Ειρηναίου) παραμένει ένα δυναμικό γεγονός, που πρέπει να κερδίζεται σε κάθε εποχή, κατά το παράδειγμα των Τριών Ιεραρχών. Ειδικότερα η συζήτηση του θέματος «Ορθοδοξία και Φυσικές Επιστήμες» έδειξε ότι από την πλευρά της επιστήμης δεν υπάρχουν αντικειμενικά και δεδομένα εμπόδια για τη σύζευξη αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι παραμένει σεβαστή η αλήθεια, που και ο άνθρωπος των θετικών λεγομένων επιστημών οφείλει να προσεγγίζει με ταπείνωση και χωρίς δογματισμό, όπως οφείλει να κάνει και ο άνθρωπος που προσεγγίζει το θέμα του συνέδριου από μια βεβαιωμένη ορθόδοξη πνευματική εμπειρία.

Όπως ήταν αναμενόμενο –και στόχος, άλλωστε, του συνέδριου–, συζητήθηκαν και καίρια προβλήματα της παιδείας τοπικού και εθνικού επιπέδου.

Με αφορμή τη συζήτηση θεμάτων ευωπαϊκού ενδιαφέροντος, ο Αλέξανδρος Παπαδερός ανέγνωσε αποσπάσματα από το Μήνυμα του Οικουμενικού Πατριαρχού Βαρθολομαίου Α' με την ευκαιρία των εγκαίνιων της Θεοσπλονίκης - Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 1997.

1455 15.-16. Η ιεραποστολή της Εκκλησίας και η μαρτυρία των μελών της σήμερα

Στα πλαίσια μιας παράδοσης, που έχει καλλιεργηθεί από χρόνια με τη συνεργασία του Νικ. Ανδρουλιδάκη και της Χριστιανικής Ένωσης «Απόστολος Παύλος» (Ηράκλειο), η ΟΑΚ φιλοξένησε και φέτος μέλη του παραπάνω Συλλόγου. Στη φετινή σύναξη ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην έννοια της Ιεραποστολής της Εκκλησίας και των μελών της. Τις ειδικές εισηγήσεις έκαμπαν ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ και ο επιστημονικός συνεργάτης Κων. Ζορμπάς.

27. Επίσκεψη-Ξενάγηση του Δημοτικού Σχολείου Μάλεμε.

ΜΑΡΤΙΟΣ

2. Επίσκεψη ομάδας φοιτητών της Φοιτητικής Εστίας Ρεθύμνου. Ενημερώνονται από τον *Kων. Ζορμπά* για το έργο της ΟΑΚ και των Παραστημάτων της και συζητούν επίκαια θέματα, που προκύπτουν από τις σχέσεις Εκκλησίας και Κράτους στην Ελλάδα.

11. Γεωτεχνικοί χωρίς σύνορα

Το Προεδρείο του νέου Σωματείου «Γεωτεχνικοί Ελλάδας χωρίς σύνορα», ανταποκρινόμενο σε πρόσκληση του Ιδρύματος, ενημερώνει τον Γεν. Διευθυντή και τους συνεργάτες του για τους στόχους του Σωματείου, ανταλλάσσονται απόψεις και εξετάζονται δυνατότητες συνεργασίας. Προς τιμήν τους παρατίθεται δεύτερο.

1456 8.-14. Ζώσα Ορθοδοξία

Διεκκλησιαστικό Σεμινάριο, κατά το οποίο συζητήθηκαν θέματα Ιστορίας, Πολιτισμού και σύγχρονης εκκλησιαστικής προβληματικής. Έλαβαν μέρος Διευθυντές Σχολών Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών από το Μόναχο και την ευρύτερη περιοχή της Βαναρίας. Τα επιμέρους θέματα ανέπτυξαν μέλη του Σεμιναρίου, ο Γεν. Διευθυντής και Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ορθοδοξίας Ακαδημίας, καθώς και ο Ομότιμος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών *G. Γαλίτης*. Μεταξύ των εισηγητών ήταν και ο ανώτερος ρωμαιοκαθολικός κληρικός *D. Albert Rauch*, ο οποίος είναι γνωστός στο χώρο της Ορθοδοξίας, μεταξύ άλλων και επειδή επί πολλά έτη είναι υπεύθυνος ειδικού προγράμματος χρονήγησης υποτροφιών σε Ορθόδοξους Θεολόγους για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γερμανίας. Αναπτύσσοντας σε ομιλία του το θέμα «Στις ωζες της Ευρώπης: Ελληνικοί μύθοι και Χριστιανική Αποκάλυψις» ο π. *Rauch* υπογράμμισε με έμφαση τη σημασία του Μινωϊκού Πολιτισμού και ολόκληρου του Ελληνισμού για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της Ευρώπης και του κόσμου. Συνοψίζοντας την ομιλία του, διαπίστωσε: «Η Κρήτη είναι το Άλφα του Πολιτισμού και η Πάτμος το Ωμέγα της Αποκαλύψεως!» Ο π. *Rauch* έγινε δεκτός στο Καστέλλι από τον Σεβασμ. *Ειρηναίο* και, μεταξύ άλλων, θυμήθηκαν τα της καλής τους συνεργασίας κατά τη διακονία του Σεβασμιωτάτου στη Γερμανία.

Μεταξύ των συνέδρων ήταν και ο Δρ. *W. Eykmann*, μέλος της Βουλής του Μονάχου, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Παιδεία και Ομοσπονδιακός Πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων και Κηδεμόνων της Γερμανίας. Με τον *W. Eykmann*, ο Αλέξ. Παπαδερός, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, είχε την ευκαιρία να συζητήσει θέματα Αγωγής των Ελληνοπαίδων της Γερμανίας και δυνατότητες περαιτέρω συνεργασίας στον τομέα της Παιδείας.

Οι σύνεδροι επισκέφθηκαν διάφορα αξιοθέατα της Κρήτης και πέρασαν το Φαράγγι της Ίμβρου, για το οποίο εξέφρασαν το θαυμασμό τους.

Στην Ιερά Μονή Γονιάς ο Ηγούμενος Αρχιμανδρίτης *Ιγνάτιος Χατζηνικολάου* τους υποδέχθηκε με εγκαρδιότητα και τους ενημέρωσε αναλυτικά για τον Μοναχισμό στην Ορθοδοξία σήμερα.

1457 14.-22. Ύμνοι για τη θεία Δημιουργία

Ομάδα ειδικών σε θέματα εκκλησιαστικής υμνογραφίας και μουσικής προσκλήθηκαν στην ΟΑΚ από το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών (Π.Σ.Ε., Γενεύη) σε

ένα είδος Εργαστηρίου Λόγου και Τέχνης. Την ομάδα αποτελούσαν γυναίκες και άνδρες από διάφορες Χώρες (Βραζιλία, Δομηνικανή Δημοκρατία, Ελβετία, Καναδά, Κέννα, Νέα Ζηλανδία, Ολλανδία, Τζαμαϊκα, Φιλιππίνες). Το ειδικό αυτό ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ είχε ως έργο, να συνθέσει νέους ύμνους, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα πλαίσια του προγράμματος του Π.Σ.Ε., που ασχολείται με θέματα Δικαιοούνης. Ειρήνης και Προστασίας της θείας Δημιουργίας (JPIC=Justice, Peace and Integrity of Creation). Η επιλογή της ΟΑΚ ως τόπου της συνάντησης οφείλεται στην επιθυμία των οργανωτών, να αξιοποιηθούν, ως πηγή έμπνευσης, τόσον ο υμνογραφικός και λειτουργικός πλούτος της Ορθοδοξίας, όσον και το κάλλος του χώρου της Ακαδημίας και της Κρήτης γενικότερα. Κατά την πολυήμερη παραμονή τους στον τόπο μας τα μέλη της ομάδας είχαν μια βαθυτόχαστη επικοινωνία με τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνον *Ειρηναίο* στο Καστέλλι, εποικοδομητικές συζητήσεις με τον Γεν. Διευθυντή της Ακαδημίας και τους συνεργάτες του, καθώς και την ευκαιρία να παρακολουθήσουν Ακολουθίες στην Ιερά Μονή Γονιάς και άλλους ιερούς τόπους, να συζητήσουν με τον Ηγούμενο π. *Ιγνάτιο* θέματα Μοναχισμού και πνευματικότητας και να γνωρίσουν μημεία και παραδόσεις της Κρήτης. Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε στους φιλοξενούμενους μας η συμμετοχή στην ακολουθία του Αποδείπνου ένα βράδυ στο κατάγραφο ξωκλήσι της Αγίας Μαρίνας στο Ραβδούχα Κισάμου.

15. Σύνδεσμος Κρητών Θεολόγων

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, που προήλθε από τις αρχαιοερεσίες της Ιησ Μαρτίου, πραγματοποίησε την πρώτη συνεδρία του στην ΟΑΚ. Το Συμβούλιο είχε την ευκαιρία να συζητήσει με τον Γεν. Διευθυντή τρέχοντα εκκλησιαστικά και κοινωνικά προβλήματα και να ενημερωθεί για τα νέα αναλυτικά προγράμματα και βιβλία της Ορθόδοξης Χριστιανικής Αγωγής, που ετοιμάζονται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ο Πρόεδρος *Kων. Νεονάκης* και άλλα μέλη του Συμβουλίου παρέμειναν και έλαβαν μέρος στην εορτή του Ιδρύματος (βλ. παρακάτω).

1458 15.-16. ΚΡΗΤΗ 2020 - Μέριμνα για το περιβάλλον

Στα πλαίσια του προγράμματος της ΟΑΚ υπό τον τίτλο ΚΡΗΤΗ 2020 καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια για την προστασία και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης επιδιώκεται η δεντροφύτευση στο Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας (ΕΚΝ) και στο χώρο γύρω από την ΟΑΚ. Την προσπάθεια μας αυτή ενίσχυσε ομάδα 50 περίπου ατόμων από την Αθήνα, που εργάσθηκαν προς το σκοπό αυτό και -με την ευκαιρία- εγγνώσιαν το έργο του Ιδρύματος και τη ζωή της Τοπικής μας Εκκλησίας. Ο γνωστός για τη φιλοπονία του *Γεώργιος Κοκονάς*, που είχε και την πρωτοβουλία για την παραπάνω εκδήλωση, ανακοίνωσε και επίσημα την απόφασή του, να ικανοποιήσει ένα σημαντικό αίτημα του *Αλέξ. Παπαδερός*, δηλ. να δωρήσει το Αρχείο του στο ΕΚΝ προς παραδειγματισμό των νέων ανθρώπων, την τόνωση της αγάπης τους για τη φύση και της ευθύνης τους για την προστασία της.

1459 16. Κυριακή της Ορθοδοξίας

Όπως είναι γνωστό, η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ Συνέχεια στη σελ. 360

«Καί τήν Ἑλλάδα ἐστήριξε...»

(Αποσπάσματα από την ομιλία του Σεβασμιώτατου

Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Ειρηναίου

κατά την Κυριακή της Ορθοδοξίας, βλπ. αριθμ. εκδήλωσης 1459)

«... Ή έμφανιση τῆς μεγάλης αἰρεσης τῆς Είκονομαχίας είς τήν καρδιά τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού είχε καὶ πολλές ἐπιπτώσεις είς τήν ζωή τῆς Ἑλληνικῆς Βυζαντινῆς Πολιτείας καὶ ή μετέπειτα κοινή πορεία καὶ συγκακούχια Ὁρθοδοξίας καὶ Ἑλληνισμοῦ, ἐδωσαν ἑναὶ ίδιαιτερο ἑλληνικό τόνον στήν έօρτην αὐτήν καὶ τήν κατέστησαν σάν θεντική έօρτην τῶν Ἑλλήνων. Καὶ σήμερο, πού λιτανεύομε τίς Εἰκόνες σ' δόλους τούς ναούς τῆς χώρας μας, ψάλλομε μαζί μέ τὸ Ἀπολυτίκιο τῆς έօρτης καὶ τὸ βυζαντινό θεντικό ὑμνο «Τῇ Ὑπεριμάχῳ Στρατηγῷ...».

Ἐχει λοιπόν ἡ έօρτη τῆς Ὁρθοδοξίας γιὰ μᾶς τούς Ἑλληνες ἑναὶ ίδιαιτερο ἑλληνικό χρῶμα καὶ θά μπορούσαμε οἱ Ἑλληνες εἰς τὸν Ὅρον τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου:

«Ἄντη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὐτὴ ἡ πίστις τῶν Πατέρων, αὐτὴ ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων τήν Οἰκουμένην ἐστήριξε» νά προσθέσωμε:

«Καί τήν Ἑλλάδα ἐστήριξε!»

Οταν μελετοῦμε τή συνάντηση Χριστιανισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ βλέπομε τί ἔδωσε, τί πρόσφερε ὁ ἔνας στόν ἄλλο. Κι δοσο εἶναι ἀλήθεια δι τὸ Ἑλληνισμός πρόσφερε στὸ Χριστιανισμό τὴ γλώσσα του, τό φιλοσοφικό στοχασμό καὶ τή δημοκρατική δργάνωση στήν ἐκκλησιαστική διοίκηση (τό συνοδικό σύστημα), τό ίδιο εἶναι ἀλήθεια καὶ ιστορική πραγματικότητα, δι τούς καὶ δι τὸ Χριστιανισμός, ή Ὁρθοδοξία, ἔδωσε στόν Ἑλληνισμό:

- α) Τό ηρωϊκό πνεῦμα τῆς θυσίας τοῦ Σταυροῦ.
- β) Τόν ἀνθρωπισμό τοῦ Εὐαγγελίου (ἀγάπη τοῦ πλησίου).
- γ) Τό Οἰκουμενικό πνεῦμα τῶν ἀρχῶν καὶ ίδιανικῶν του.

Κανείς δέ μπορεῖ νά ἀρνηθεὶ αὐτή τή σύζευξη Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ. Κι δταν ἀργότερα τό Ἑλληνικό –το Βυζαντινό – θήνος ὑπέκυψε στά πλήγματα τῶν Ὄθωμανῶν ἐπιδρομέων καὶ στέναζε στήν πικρά δουλεία, ή Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία του ὑπῆρξε ἡ παρηγοριά, ή ἐλπίδα του στόν ἀγῶνα τῆς Παλιγγενεσίας του.

Σᾶς εὐχαριστῶ πού ἥλθατε νά έορτάσωμε τή μεγάλη αὐτή έօρτη σ' αὐτό τό Ίδρυμα, τήν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία, πού σκοπό καὶ ἀποστολή της ἔχει νά μελετᾶ τήν Ὁρθοδοξία, νά τήν γνωρίζει στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ νά τήν ὑπερασπίζει ἀπό τίς κακοδοξίες τῶν καιρῶν...

(Μέ ἀφέτηρια στίχους τοῦ Κ. Παλαμᾶ ἀπό τή «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά» ὁ Σεβασμιώτατος ὑπενθύμισε στή συνέχεια τήν κατάσταση τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας στίς ἀρχές τοῦ αιώνα, πού δικαιολογοῦσε τόν ἀπαυτόδοξο στίχο τοῦ ποιητή: «Σβυσμένες δλες οἱ φωτιές οἱ πλάστρες μέσ' στή χώρα». Παρόμοιες διαπιστώσεις, εἴπε ὁ Σεβασμιώτατος, μπορεῖ νά κάμει κανείς καὶ γιὰ τή σημερινή Ἑλλάδα, καθώς ἀπέρχεται ὁ 20ός αιώνας, εάν λάβει ὑπόψη π.χ. τό χαμηλό ποσοστό ἐκκλησιαζομένων, τήν κρίση στήν οίκογένεια, τήν ἀνεπάρκεια τῆς χριστιανικῆς κατήχησης στά σχολεία καὶ τή γενικότερη κατάσταση τῆς κοινωνίας μας, τίς παραπλανητικές ἰδεολογίες πού προκαλοῦν ἔχθρότητα πρός τήν Ἐκκλησία –πολιτικός γάμους, αὐτόματο διαζύγιο κ.λ.τ.–, συνέπειες ἀπό τή συμμετοχή τῆς χώρας στήν Εὐρωπαϊκή Ένωση, δημιογραφικό πρόβλημα, δράση αἰρετικῶν παραφυάδων...).

Καὶ ὁ Σεβασμιώτατος συνέχισε λέγοντας:

Τά λάθη μας

Τή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ σάν ἀνθρώπινος δργανισμός ἔχει μέσα της τό Θεῖο καὶ τό ἀνθρώπινο. Ό,τι εἶναι Θεῖο - θεύκο, παραμένει ἀμιμο, ἀσπιλο, ἀναμάρτητο. Ό,τι εἶναι δμως ἀνθρώπινο, ὑπόκειται στήν ἀνθρώπινη ἀτέλεια καὶ ἀμαρτωλότητα.

Τή ἐπίγεια Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ή στρατευομένη Ἐκκλησία, δέν ἀποτελεῖται μόνο ἀπό Ἀγίους, ἀλλά καὶ ἀπό ἀμαρτωλούς. Κληρικοί καὶ λαϊκοί πέφτομε σέ λάθη καὶ παραπτώματα, σέ σκάνδαλα, δπως τά δνομάζουν οἱ ἀνθρωποι.

Γνωρίζομε πόσο τά λάθη καὶ τά σκάνδαλα ἡμῶν τῶν κληρικῶν πληγώνουν τήν πίστη καὶ τή θρησκευτικότητα τῶν ἀδελφῶν μας τῶν λαϊκῶν καὶ ζητοῦμε συγγνώμη ἀπό τό Θεό καὶ τούς συνανθρώπους μας καὶ παρακαλοῦμε νά προσεύχεσθε καὶ σεῖς (δπως καὶ μεῖς γιά σας). Έχομε δμως καὶ τό παράπονο, δτι, ἐνῶ προβάλλονται καὶ μάλιστα ἐπιδεικτικά τά λάθη τῶν κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἀποσιωποῦνται σκανδαλωδῶς τά καλά των ἐργα.

Αναφέραμε δλα τά ἀνωτέρω, ἐμπόδια καὶ λάθη, πού μειώνουν κάπως τό δυναμισμό τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τήν ἐνεργητική καὶ σωστική ἐπίδρασή της στή ζωή τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού ἔχει ἐπίσης ἐμπόδια καὶ λάθη στή σημερινή του πορεία.

Ωστόσο ή Ὁρθοδοξία παραμένει ή ψυχή τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ή μεγάλη σιωπηλή δύναμη, πού προσεύχεται, πού ἀγυπτνεῖ, πού ἐλέγχει, οἰκοδομεῖ καὶ σώζει τόν Ἑλληνισμό.

Συνέχεια από τη σελ. 358

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ έχει καθιερωθεί από ετών ως η επίσημη εορτή της ΟΑΚ και ως ευκαιρία πνευματικής περισυλλογής και περίσκεψης γύρω από ένα καίριο ζήτημα του σύγχρονου εκκλησιαστικού και εθνικού μας βίου.

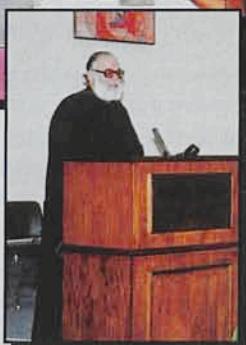
Μετά την τέλεση της Αρχιερατικής θείας Λειτουργίας στην Ιερά Μονή Γωνιάς και την καθιερωμένη λιτάνευση των ιερών εικόνων κατά το Βυζαντινό Τυπικό, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Σεβασμ. Μητροπολίτης Κιοάμου και Σελίνου Ειρηναίος ανέπτυξε το θέμα: Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΛΛΑΔΑ. (βλπ. αποσπάσματα της εμπνευσμένης ομιλίας του Σεβασμιωτάτου στη σελ. 359).

22. Παγκορήτιο Συνέδριο Ξενόγλωσσης Εκπαίδευσης

Στις 22. και 23. Μαρτίου πραγματοποιήθηκε σε Ξενοδοχείο της περιοχής μας το 3ο Παγκορήτιο Συνέδριο

Οι σύνεδροι στο
Αμφιθέατρο της ΟΑΚ

Δεξιά ο Καθηγ.
π. Γ. Μεταλληνός

Ξενόγλωσσης Εκπαίδευσης με θέμα «Γλώσσα και Πολιτισμός». Το Συνέδριο οργάνωσαν οι Σύλλογοι Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών Κρήτης, που είναι μέλη της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών (Panhellenic Federation of Language School Owners/PALSO). Ύστερα από παράληση των Οργανωτών η εναρκτήρια συνεδρία έγινε στο Αμφιθέατρο της ΟΑΚ, όπου, μετά τους χαιρετισμούς ο Πρωτοπόρος Καθηγητής Γεώργιος Μεταλληνός ανέπτυξε το θέμα «Ορθοδοξία και Γλώσσα».

Υποδεχόμενος τους συνέδρους ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ Αλέξ. Παπαδερός, μετέφερε τον χαιρετισμό και την ευχή του Προέδρου του Ιδρύματος Σεβασμ. Μητροπ. Κιοάμου και Σελίνου Ειρηναίου και ανέφερε ότι η Γλώσσα, η Θρησκεία και ο Πολιτισμός - τα τρία αυτά θεμελιώδη, πανανθρώπινα και αποκλειστικώς ανθρώπινα φαινόμενα-, βρίσκονται παγκοσμίως σε πρωτόγνωρη κρίση, που όχι σπάνια προκαλεί την αίσθηση μιας επερχόμενης νέας Βαβέλ. Συσχετίζοντας την ξενόγλωσση εκπαίδευση με το πρόγραμμα του Ιδρύματος μας ΚΡΗΤΗ 2020, υπογράμμισε το κοινό καθήκονταν έναντι της μητρικής μας γλώσσας, η περιφρουρούση και καλλιέργεια της οποίας αποτελεί βασική προϋπόθεση επιβίωσης του ελληνικού Γένους.

Από την κίνηση του προσωπικού:

■ Ο Γεν. Διευθυντής Αλέξ. Παπαδερός:

Έλαβε μέρος στην έκτακτη συνεδρία της Κεντρικής Επιτροπής του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (KEK), που έγινε στη Γενεύη (10.-13. Ιανουαρίου). Κατά τη συνεδρία αυτή η Κεντρική Επιτροπή προχώρησε στην εκλογή νέου Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου, σύμφωνα με την πρόταση που ανέπτυξε ο Αλέξ. Παπαδερός, ως Πρόεδρος της Επιτροπής Εξονομασμών του KEK. Νέος Γεν. Γραμματέας είναι ο Βρετανός Keith Winston Clements, ο οποίος θα αναλάβει τα καθήκοντά του την 1. Σεπτεμβρίου 1997 και θα αντικαταστήσει τον αποχωρούντα Γεν. Γραμματέα Jean Fischer. Κατά τη Γεν. Συνέλευση συζητήθηκαν και άλλα τρέχοντος ενδιαφέροντος ζητήματα του Συμβουλίου. Ύστερα από πρόταση των εκπροσώπων του Οικουμενικού Πατριαρχείου (Σεβασμ. Γαλλίας Ιερεμία και Αλεξ. Παπαδερού) οι εκπρόσωποι των Ορθοδόξων Εκκλησιών, που είναι μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του KEK, έλαβαν μια ομόφωνη απόφαση: Με επιστολή τους προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη, τον παρακαλούν να προτείνει στους λοιπούς Προκαθημένους των Ορθοδόξων Εκκλησιών της Ευρώπης τη σύγκληση ειδικής Πανορθόδοξης Σύναξης, προκειμένου να υπάρξει από κοινού προετοιμασία δύον των Αυτοκεφάλων και Αυτονόμων Ορθοδόξων Εκκλησιών, που θα λάβουν μέρος στην προσεχή Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Συνέλευση στην πόλη Γκράτς της Αυστρίας (23.-29. Ιουνίου) και στην IA' Γεν. Συνέλευση του KEK (30/6-4/7/1997).

● Στη διημερίδα του Συλλόγου Επαγγελματών Ξεναγών Κρήτης (Χανιά, 29. Ιανουαρίου) ανέπτυξε το θέμα «Εκκλησία και Τουρισμός» και υπέδειξε τρόπους βελτίωσης της ξενάγησης στις Μονές, τους Ναούς και σε άλλους εκκλησιαστικούς χώρους της Κρήτης. Συνέστησε στους Ξεναγούς να καταγράψουν τα προβλήματα που διαπιστώνουν σ' αυτούς τους χώρους, να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα στην Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο Κρήτης και να διογανωθούν ειδικά σεμινάρια για την περαιτέρω επιμόρφωσή τους στα σχετικά θέματα.

● Στο Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης έδωσε διάλεξη (23. Φεβρουαρίου) με θέμα «Θρησκείες και Πολιτισμοί: Σύγκρουση ή Διάλογος». Την ομιλία προδόγησε ο Αρχιμανδρίτης π. Αμφιλόχιος Σαμοΐλης, ενώ την τελετή κατέκλεισε με θερμούς πατρικούς λόγους ο Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπος Κρήτης Τιμόθεος.

Ο Αλέξ. Παπαδερός αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στις προκλητικές θεωρίες που ανέπτυξε πρόσφατα ο Αμερικανός Καθηγητής Samuel Huntington στο βιβλίο του *The Clash of Civilizations*, New York 1996.

● - Επισκέφθηκε την Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης (24. Φεβρουαρίου), ενημερώθηκε από τον Σχολάρχη π. Γεώργιο Μαρνέλλο για την πορεία της Σχολής και μίλησε σε σύναξη των Καθηγητών και σπουδαστών αυτής.

- Την ίδια μέρα επισκέφθηκε το Παγκορήτιο Εκπαιδευτήριο του θεολόγου Nik. Κοπιδάκη, εγγώρισε τις από κάθε άποψη λαμπρές νέες εγκαταστάσεις του σχολείου και μίλησε προς τους Καθηγητές και μαθητές του Λυκείου.

- Έλαβε μέρος (27. Φεβρουαρίου-4. Μαρτίου) σε συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου των Χριστιανικών Ακαδημιών της Ευρώπης, ως μέλος αυτής, που πραγματοποιήθηκε στην Ελβετία ('Ιδρυμα Louverain, Les Geneveys-Sur-Coffrane). Διερχόμενος από τη Ζυρίχη εύχε την ευκαιρία να επισκεφθεί προσκηνιατικώς τον νέο Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου και το ομώνυμο Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Ελβετίας και να ξεναγηθεί από τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Εμμ. Σημαντηράκη στο νέο αυτό πολυδύναμο οικοδομικό συγκρότημα, που μαρτυρεί τους μόχθους του ιδίου και των συνεργατών του, καθώς και το μέγεθος της προσφοράς του Αρχοντος και μεγάλου ενεργέτου της Εκκλησίας Παν. Αγγελόπουλου.

■ Η Αικατερίνη Καρκαλά-Ζορμπά:

- «Η σημασία της ανέγερσης ενός ναού στη ζωή των Χριστιανών» ήταν το θέμα ομιλίας της (26. Ιανουαρίου) στη σύναξη της Ερανικής Επιτροπής του υπό ανέγερση νέου Ναού της Αγίας Μαρίνας στο Κολυμπάρι.
- Έλαβε μέρος στην προετοιμασία του Forum V. της Β' Πανευρωπαϊκής Οικουμενικής Συνέλευσης του Γκράτς (29. Ιανουαρίου-2. Φεβρουαρίου). Η ΟΑΚ συμμετέχει σε διάφορες δραστηριότητες της Συνέλευσης, όπως στο παραπάνω Forum με το Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας της Ακαδημίας, στην «Αγορά» με Περίπτερο του Ευρωμεσογειακού Κέντρου Νεότητας κ.λπ.
- Συμμετείχε στην Επιτροπή για τη σύνταξη του «Κειμένου Εργασίας» της Συνέλευσης (St. Gallen της Ελβετίας, 13.-16. Φεβρουαρίου και Γενεύη, 12.-16. Μαρτίου).

■ Ο Κων/νος Ζορμπάς:

- Εισηγήθηκε το θέμα «Σύγχρονες Κοινωνικές Ουτοπίες. Θεολογική και Κοινωνιολογική προσέγγιση» στο Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης (9. Φεβρουαρίου).

Δρόμοι του Μοναχισμού

Στις 27. Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού σύσκεψη για την προώθηση του προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης «Πολιτιστικές Διαδρομές», στο οποίο μετέχει και η ΟΑΚ (βλπ. Διάλογοι Καταλλαγής, 24/1994, 39/1995). Στη σύσκεψη έλαβαν μέρος εκ μέρους του Ιδρύματος ο Γεν. Διευθυντής και ο Κων. Ζορμπάς.

ΡΙΖΩΜΑΤΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Στις 26. Ιανουαρίου ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ και Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αλέξ. Παπαδερός έλαβε μέρος σε εορταστική εκδήλωση του Συνδέσμου Φιλολόγων Ν. Χανίων. Με την ευκαιρία αυτή συζήτησε με τον Πρόεδρο της Κοινότητας Νικ. Γιαννικάκη, τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Φιλολόγων Κώστα Μουτζούρη και άλλους παρευρισκομένους παλαιότερη πρότασή του, σχετική με το Θέρισο. Η πρόταση που συζητήθηκε και εγκρίθηκε σε συνεδρία του Διοικ. Συμβουλίου της ΟΑΚ, φέρει τον τίτλο

ΡΙΖΩΜΑΤΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Το Σπουδαστήριο, με έδρα το Θέρισο, θα αξιοποιείται ως μνημεία και σύμβολα προσανατολισμού της νεότητας και ως ιτιζόματα της ψυχής και του φρονήματος του λαού μας τόπους και γεγονότα της περιοχής, που αναφέρονται στους αγώνες της Κρήτης για την ελευθερία, τη δημιοκρατία και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου. Το Σπουδαστήριο θα δημιουργούσε τις προϋποθέσεις, που θα επέτρεπαν σε μαθητές, φοιτητές και άλλους νέους να μεταβαίνουν στο Θέρισο και (με τη βοήθεια ειδικών παιδαγωγών και επιστημόνων) να σπουδάζουν σε βάθος το αγωνιστικό ήθος της Κρήτης και, ειδικότερα, την πολιτική σκέψη του εθνάρχη Ελευθερίου Βενιζέλου. Αυτοχώς η Μελέτη-Πρόταση εκείνη είχε την τύχη πολλών παραδομών, τις οποίες γεννά η έγνοια για το μέλλον του τόπου, αλλά παρεμποδίζεται η πραγμάτωση τους και απλώς βασανίζει όσους τολμιούν ακόμη να οραματίζονται. Ποιος ξέρει όμως; Μπορεί κάποιος άλλος (π.χ. η Ενορία και η Κοινότητα Θερίου) να θελήσουν να επανέλθουν στην πρόταση.

Συνεχίζεται η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας

Με έγγραφό του προς τον Σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αλέξ. Παπαδερό, Πρόεδρο της Ομάδας Εργασίας για την Πειραιατική Διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας στην Κρήτη, ο Υφυπουργός Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων Ι. Αιθόπουλος κάνει γνωστό, ότι μπορεί να συνεχισθεί και κατά το τρέχον σχολικό έτος η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας στα σχολεία που διδάχθηκε και πέρυσι. Στο μεταξύ η Ομάδα Εργασίας θα επεξεργασθεί τις τελικές της προτάσεις προς το Υπουργείο και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, όσον αφορά στη σκοπιμότητα και δυνατότητα διεύρυνσης της διδασκαλίας της Τοπικής Ιστορίας από το νέο σχολικό έτος σε όλα τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενδεχομένως και σε τάξεις του Γυμνασίου.

Συγχαίρομε και ευχαριστούμε

Ο θεολόγος Άγγελος Βαλλιανάτος, πρώην συνεργάτης της ΟΑΚ, αναγορεύθηκε (18. Οκτωβρίου 1996) σε Διδάκτορα της Θεολογίας από το Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίον έκανε δεκτή τη διατριβή του με θέμα: «Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ MENNONΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ, Αθήνα 1996, 283 σελίδες. Η εργασία αυτή, που είναι καρπός επίπονης αρχειακής έρευνας στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ, καταγράφει μέρος της ιστορίας της Μητροπόλεως μας Κισάμου και Σελίνου και της ΟΑΚ, που βοηθήθηκαν από τους Μεννονίτες σε αναπτυξιακά προγράμματα κυρίως στον αγροτικό τομέα. Συγχαίρομε τον συγγραφέα και ευχαριστούμε για το μόχθο της έρευνάς του.

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ (ΕΚΝ)

• Ανασύνθεση της Διοικούσας Επιτροπής

Το Διοικ. Συμβούλιο της ΟΑΚ, κατά τη συνεδρία του της 8. Ιανουαρίου 1997, αποφάσισε την ανασύνθεση και διεύρυνση της Διοικ. Επιτροπής του ΕΚΝ για τη διετία 1997-1998. Η Επιτροπή κατά την πρώτη συνεδρία με τη νέα σύνθεση της (17. Μαρτίου 1997) εξέφρασε τις ευχαριστίες της προς τον συνεργάτη της ΟΑΚ Alex. Spengler, που είχε την κύρια ευθύνη για το συντονισμό των εργασιών του Κέντρου κατά την τελευταία τριετία.

• Νέος Διευθυντής του Κέντρου

Από 1. Ιανουαρίου τη διεύρυνση του Κέντρου ανέ-

λαβε ο Εμμ. Κουμπαρέλης, βιολόγος, Αντιπρόσεδρος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ορθοδόξων Νέων «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ».

- ❖ Ο συνεργάτης του Κέντρου Βασιλείου Πρόφτης (από την Αλβανία) εγκαταστάθηκε σε νεόδμητη κατοικία του EKN.
- ❖ Ολοκληρώνεται το κτίριο με την κατοικία του Διευθυντή και τα γραφεία του Κέντρου.
- ❖ Έγιναν βελτιώσεις στα λουτρά, στο εστιατόριο και στους θαλάμους.
- ❖ Συνεχίστηκαν οι εργασίες για διαμόρφωση δρόμων, και έγιναν λιθοδομές με ογκόλιθους για την παρεμπόδιση κατολισθήσεων.
- ❖ Έγινε εκβάθυνση του πηγαδιού κοντά στην «ΕΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ», με σκοπό την αξιοποίηση του νερού για άρδευση.
- ❖ Συνεχίζεται η φύτευση δέντρων και ανθοφόρων φυτών.
- ❖ Προετοιμάζεται το έδαφος για την εγκατάσταση των πρώτων κυψελών του Μεσογειακού Μελισσοκομικού Ινστιτούτου.
- ❖ Εντός του Αποιλίου αρχίζουν προγράμματα για νέους στο Κέντρο.

ΠΕΤΡΟΣ Ζ', Πατριάρχης Αλεξανδρείας

Με επιστολή του ο Γεν. Διευθυντής εξέφρασε τα συγχαρητήρια του Ιδρύματος προς τον νεοεκλεγέντα Πατριάρχη Αλεξανδρείας Πέτρο Ζ', τη μεγάλη αποστολή του οποίου ευχόμεθα και από τη θέση αυτή να ευλογήσει ο Θεός πλουσίως.

Ο Πρέσβης Κ. Ροδονσάκης

Ο Πρέσβης της Ελλάδος στη Μόσχα Κυριάκος Ροδονσάκης επισκέφθηκε την ΟΑΚ (9. Φεβρουαρίου και 5. Απριλίου) και συνεργάσθηκε με τον Γεν. Διευθυντή για διάφορα εκκλησιαστικά και πολιτιστικά προγράμματα.

Άγγλος Βουλευτής ευχαριστεί

Στις 17. Ιανουαρίου ο Βουλευτής Χανίων Σήφης Μιχελογιάννης και η σύζυγός του παρέθεσαν δείπνο προς τιμήν του Αγγλου Βουλευτή Tom Cox. Κατά τη διάρκεια του δείπνου ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ προσφέρνησε καταλλήλως τον ξένο επίσημο, ο οποίος, λίγες μέρες αργότερα απέστειλε ευχαριστήρια επιστολή.

Πένθη

Η ΟΑΚ μετέχει στο πένθος για την εκδημία του Ευάγγελου Χατζηαγγελή και του Ανδρέα Λεντάκη, που στάθηκαν επί πολλά χρόνια στο πλευρό του Ιδρύματος. Ο πρώτος, ειδικότερα, στις εκδηλώσεις του προγράμματός μας «Διάσκεψη Κρήτης για την ειρήνη και τη ζωή» και ο δεύτερος στους κατά καιρούς Διακομιματικούς Διαλόγους που οργανώνει η ΟΑΚ. Ευχόμεθα να τους προσδιάβει ο Θεός στο φως του ελέους Του!

Δωρεές υπέρ των Ταμείου Αρωγής της ΟΑΚ

Ακτύπης Ζαφείρης 10.000 δρχ. - Ανώνυμος 8.000 δρχ. - Ανώνυμος 25.000 δρχ. - Βογιατζάκης Γεώργιος 100.000 δρχ. - Γεωργιάδης Γεώργιος 25.000 δρχ. - Ζυμβραγούδακης Χρήστος 5.000 δρχ. - Ε & Λ Κάσδαγλη 5.000 δρχ. - Κοντοπόδης Κων/νος 10.000 δρχ. - Κουφέλης Αθανάσιος 5.000 δρχ. - Λογιάδης Εμμ. 10.000 δρχ. - Οικονομίδης Δημήτρης 50.000 δρχ. - Περδάκης Κων/νος 10.000 δρχ. - Πλακούδας Ηλίας 5.000 δρχ. - Τοράκης

Ευάγγελος 20.000 δρχ. - Ι. Μητρόπολη Ύδρας 50.000 δρχ. - EMW 500.000 DM. Ευχαριστούμε και από τη θέση αυτή τους ευγενείς δωρητές και υπενθυμίζουμε στους φίλους του Ιδρύματος, ότι το Ταμείον αναμένει και τη δική τους συμπαράσταση στον ειδικό λογαριασμό 489/761026-23 (Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Χανιά).

Στους φίλους των ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ εκφράζουμε δερμές πασχάλιες ευχές

Ωδή εις την Αποκάλυψην

Με την ευκαιρία των εορτών πληροφορούμε τους αναγνώστες μας, ότι από το Κρητικό Μουσικό Εργαστήριο του Σ. Αεράκη (Ηράκλειο) εκδόθηκε σε CD και κασέτες το έργο «ΩΔΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΝ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ» (Κείμενα: Άλεξ. Κ. Παπαδερός, Μουσική: Γ. Χατζηθεοδώρου, Απόδοση: Χορωδία του Συνδέσμου Ιεροφαλτών Ν. Χανίων «ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΚΡΗΣ», με συνοδεία μουσικών οργάνων. Διεύθυνση Χορωδίας: Χαρ. Τζινευράκης). Το έργο συνοδεύεται από φυλλάδιο με το κείμενο της Ωδής, χαιρετιστήρια γράμματα και άλλα συναφή ενημερωτικά στοιχεία στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Χορηγοί της έκδοσης είναι το Υπουργείο Πολιτισμού (Πρόγραμμα «Οι Δρόμοι του Μοναχισμού» του Συμβουλίου της Ευρώπης) και η ΟΑΚ.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
7300 Κολυμπάρι-Χανιά
Τηλ.: 0824/22245 - Fax.: 0824/22060
Telex: 0291 253 OAC GR
ISSN 1105-7017

Διευθυντής Συντάξεως και υπεύθυνος κατά το νόμο:
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΕΡΟΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΜΙΧ. ΓΕΩΡΒΑΣΑΚΗΣ Ο.Ε.
Χανιά - Τηλ.: 0821/92482

Ετήσια συνδρομή 500 δρχ. - Εξωτερικού 10 δολ.
Εμβάσματα: ΑΤΕ-Χανιά, Λογαρ. 37704003260-96
Τιμή τεύχους 100 δρχ.
Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές

Για τα μη ενυπόγραφα κείμενα την ευθύνη
έχει ο Διευθυντής Συντάξεως